

Don Bosco VLAANDEREN

nr. 1 | jan. - feb. 2019 | 123ste jaargang | tweemaandelijks tijdschrift voor de beweging rond Don Bosco | kantoor van afgifte: 3000 Leuven mail | P209042

*“Vergeving is het mooiste
geschenk dat je
kunt geven”*

Hoofdredacteur

Brecht Nuyts

Lay-out en eindredactie

Sarah Verschelde
Don Bosco Media
Naamsesteenweg 37
3001 Heverlee
dbmedia@donbosco.be

Redactieraad

Jos Claes
Adriaan De Cooman
Pascale Laevens
Simon Nongrum
Bram Reekmans
Jurgen Renders
Laurens Vanderbrugghen
Firmin Vanspauwen

Adreswijziging

Don Bosco Vlaanderen
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
centrale.propaganda@donbosco.be

Verantwoordelijke uitgever

Wilfried Wambeke, provinciaal
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
wilfried.wambeke@donbosco.be

Drukkerij

Drukkerij Van der Poorten nv
3010 Leuven
100% klimaatneutrale drukkerij

De bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage. Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco Vlaanderen.

In Vlaanderen:

www.donbosco.be
www.kerknet.be/organisatie/zusters-van-don-bosco

In de wereld:

www.sdb.org
www.cgfmanet.org

Don Bosco Vlaanderen is een gratis blad. Giften zijn daarom steeds welkom op het onderstaande adres en rekeningnummer, met vermelding van 'Don Bosco Vlaanderen':
Don Bosco Centrale vzw
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
Tel. 02 771 21 00
IBAN: BE27 4272 1008 4573
BIC: KREDBEBB

Met God shaken op de dansvloer

Door
Brecht Nuyts

"Het katholicisme is de plezierigste godsdienst, want elke dag is er een reden om te feesten." Ik voel me opgelucht wanneer ik het een vriend hoor zeggen. Deze keer geen gedoe over cijfers en dogma's als het over de Kerk gaat. Integendeel, het ijkpunt 'plezant zijn' werkt verfrissend en brengt ons in feeststemming. We maken plezier en lachen alle dagelijkse ernst weg.

Hoe leuk zou het zijn om die kwaliteit toe te voegen aan het rijtje van goddelijke eigenschappen? Tussen onder andere de barmhartige, de oppermachtige en de alwetende, nu ook de feestvierende God! Heeft het überhaupt niet iets goddelijks om ongeremd te feesten in liefde en samen zijn met anderen? Het ideaalbeeld bij feestjes staat vaak ver af van de werkelijkheid. Echt feesten is meer dan

een mix van eten, muziek en hoeramomenten: het is mensen ontmoeten, de tijd doen stilstaan en je levenslust uiten in onvervalste woorden, beelden en klanken. Echt feesten is een kunst!

We zitten nu in een feestperiode met aankomend de naamdag van Don Bosco (31 januari), die van Franciscus van Sales (24 januari) én binnenkort ook carnaval (3 maart). Bovendien staan er ook nog nieuwjaarsfeesten op de agenda. Het zijn leuke vooruitzichten voor groot en klein maar ook ideale momenten om stil te staan bij de reden van het feest, want die zegt veel over wat voor ons belangrijk is. Wie daarna met God shaket op de dansvloer, heeft de dagelijkse sleur even kunnen loslaten. Die kracht wens ik iedere lezer toe in 2019.

INHOUD

2 MET GOD SHAKEN OP DE
DANSVLOER

4 2018 WAS VOOR MIJ HET
JAAR VAN...

6 2019 IS EEN FEESTJAAR!

BIJLAGE

10 KLEINE GIOVANNI
SCHOPT HET TOT HEILIGE
DON BOSCO

11 WIE IS DON BOSCO
VOOR JOU?

12 "VERGEVING IS HET
MOOISTE GESCHENK
DAT JE KUNT GEVEN"

14 DOCUMENTAIRE
BELICHT SALESIANEN VAN
ONZE PROVINCIE

15 WAT IS NIET
SPECTACULAIR, MAAR KAN
LEVENSLANG BLIJVEN
HANGEN?

16 SPELLETJES PAGINA

17 VRAGEN AAN

18 INTERNAAT WOLUWE
PAKT VRAAGSTUK
JONGERENZORG AAN

20 DE KERK LUISTERDE
NAAR JONGEREN... EN NU?

23 IN MEMORIAM

24 GEBED DOOR KOEN
TIMMERMANS

**Geniet
van onze
nieuwe
lay-out!**

2018 was voor mij het jaar van...

Godly Play

zr. Hilde Huysentruyt, zdb

Godly Play brengt Bijbelverhalen tot leven in spelvorm. Telkens ben ik verwonderd over de kracht die hieruit voortvloeit. Het hielp me om terug tot de essentie te komen van een verhaal. Het geeft me de kracht om aan vele kinderen en jongeren verhalen uit de Bijbel te vertellen. De gebedsruimte straalt opnieuw energie uit door het nieuwe leven dat hier mag groeien.

Veerkracht

*Carine D'hondt,
medewerker van Don Bosco*

Iedereen komt het wel eens tegen: het gevoel dat alles moeizaam gaat. Je bent moe en alles wat ze je vragen, wil je met 'liever niet' beantwoorden. Ook ik mocht dat begin 2018 ervaren na een verlieservaring. Toch is er steeds weer veerkracht. Het is energie die we krijgen uit ontmoeting met de ander én ook met de Ander. Elke dag opnieuw durven zeggen: 'ik ga ervoor als mens, als medewerker, als godzoeker'. Veerkracht, om dankbaar voor te zijn.

Eenvoudige ontmoetingen op de speelplaats

Laurens Brams

In de eenvoudige ontmoeting op de speelplaats, in een lach, een traan of een gebaar, ervaar ik elke dag dat jongeren op zoek zijn naar volwassenen die in hen geloven. Ze willen voorbeeldfiguren die tonen dat het leven te mooi is om bij de pakken te blijven zitten. In onze kleine gebaren van elke dag, beseffen jongeren dat dit de grote dingen in het leven zijn. Het is zalig als je daarna ziet hoe zij het beste van zichzelf geven en kwaliteiten van zichzelf ontdekken waarvan ze zelf het bestaan niet kenden.

‘Wij doen het anders’

*John Vos,
secretaris Don Bosco Deventer*

We leven in een wereld waarin veel dingen anders moeten. Binnen Don Bosco Deventer merken we dat in onze nieuwe projecten ‘Terug naar het normale leven’ en ‘The Colorful Circle’. Eigenzinnige projecten waarin het gedachtegoed van Don Bosco goed zichtbaar is, maar wel met een verfrissende nieuw elan. We zijn nadrukkelijk aanwezig en geloven in onze gepassioneerde aanpak. Wij doen het net iets anders!

Verbondenheid

*Jasmien Beckers,
vrijwilliger Jeugddienst Don Bosco*

Tijdens het huwelijk van mijn zus moest ik een traantje wegpinken. Zowel de teksten als de liedjes die ze kozen, vatten de liefde voor elkaar mooi samen. Don Bosco was er ook! Want ze leerden elkaar kennen tijdens het bergkamp van Don Bosco Haacht. Daarnaast heb ik mooie herinneringen aan ‘Advocates for Education’, een cursus van Don Bosco Youth-Net. Nu kan ik Don Bosco vertegenwoordigen binnen politieke organen waar jeugdwerk, migratie en mensenrechten aan bod komen. Ten slotte hebben de de Rode Duivels indruk op mij gemaakt tijdens het WK. Ze speelden goed en zorgden ervoor dat het land weer even één was. Bedankt Rode Duivels!

Sport, geschiedenis en leuke collega’s

*Peter Dillen,
hoofdbegeleider STUW Heist*

Daarbij denk ik aan fietsen met vrienden, voetballen bij Remy Boys, deelnemen aan loopwedstrijden, treuren bij het faillissement van Lierse (van kindsbeen af ben ik supporter), de vakantierust met een bezoek aan de slagvelden in Verdun uit de Eerste Wereldoorlog. De aangename en leerrijke samenwerking met mijn collega’s in STUW Heist en Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen. Achteromkijken is aangenaam om leuke gebeurtenissen te herbeleven, maar ik kijk liever vooruit. Het ‘verlangen naar’ is soms sterker dan het gebeuren en de herinnering.

2019 is een feestjaar!

Onderwijskansen geven aan jongeren in armoede bij ons en wereldwijd

50 jaar VIA Don Bosco

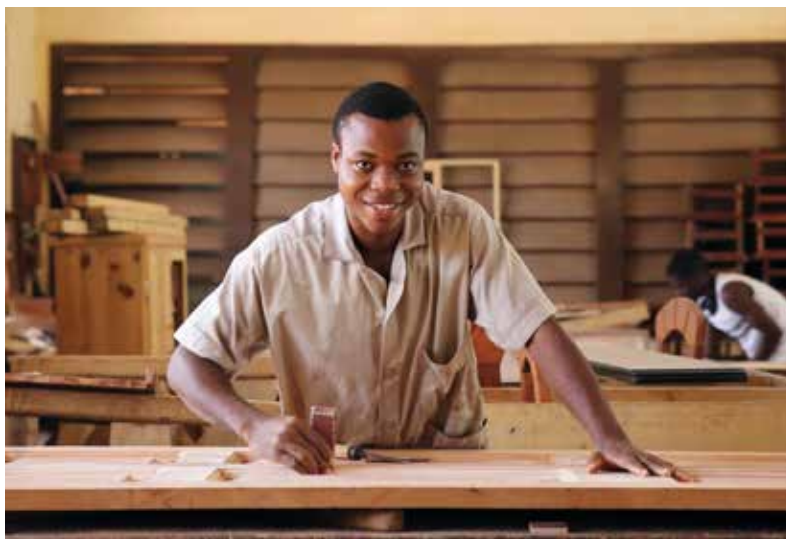
Bram Reekmans

Wij hebben een droom. We willen graag dat jongeren overal ter wereld een waardig bestaan leiden en meebouwen aan een duurzame toekomst. Jongeren kansen geven en hen laten openbloeien tot actors of change, dat is waar VIA Don Bosco reeds 50 jaar voor staat.

Het verhaal van VIA Don Bosco begint in 1969 toen het werd opgericht als Studiecentrum voor Sociale Werken. De oorspronkelijke doelstelling was het verzamelen van fondsen voor scholen en centra van Don Bosco in Congo en het beheren van giften aan missionarissen. Vijftig (50) jaar en twee naamsveranderingen later hebben we een hele weg afgelegd. De focus kwam meer te liggen op de sociale en professionele integratie van kansarme jongeren via het aanbod van technische beroepsopleidingen en later ook tewerkstellingsinitiatieven. De organisatie zette ook steeds meer in op capaciteitsversterking van lokaal ingebedde partnerscholen, met participatie en duurzaamheid als leidende principes. Vandaag ondersteunen we 74 beroepsscholen en talloze tewerkstellingsbureaus in 11 landen in Afrika en Latijns-Amerika. In 2003 besliste VIA Don Bosco om ook in België jongeren

te sensibiliseren en te mobiliseren rond mondiale uitdagingen. Een rechtvaardige en duurzame wereld moet immers op alle fronten aangepakt worden. We besloten daarom een eigen pedagogisch aanbod te ontwikkelen om scholen inzake wereldburgerschapeducatie en mondiale vorming te begeleiden. Kwaliteitsvol onderwijs is voor ons de hoeksteen van duurzame ontwikkeling en één van de belangrijkste instrumenten om uit de armoede te groeien. **'Education changes the world'** is daarom onze baseline. We geloven in de kracht van jongeren om voor positieve verandering te zorgen in de samenleving.

Onze 50ste verjaardag zullen we vieren met heel wat evenementen. We starten van januari tot mei 2019 met een reeks avondlezingen in Don Boschoscholen met boeiende sprekers, waarop we u graag uitnodigen! Het overzicht van de **avondlezingen** vindt u terug op www.viadonbosco.org/avondlezingen. Informatie over latere evenementen volgt.

Salesiaanse spirit verspreiden in een wereld met minder paters

20 jaar Don Bosco Vorming & Animatie
Colette Schaumont

Don Bosco Vorming & Animatie blaast 20 kaarsjes uit! De traditie waarbij salesianen en leken samenwerken aan vorming, verdieping en ondersteuning bestaat al langer. Don Bosco himself gaf salesianen én leken de verantwoordelijkheid om het charisma en de zending uit te dragen. DBV&A mocht op die traditie voortbouwen.

Toch kunnen we het oprichten van dit **vormingscentrum** in 1998 een profetische stap van de salesianen noemen. Vanuit een aanvoelen van de tijdgeest investeerden ze in het systematisch doorgeven van het salesiaanse charisma aan alle mensen die zich hiervoor willen engageren. Nietzsche zei ooit: 'wie een waarom heeft, vindt altijd wel een hoe'.

Ondertussen heeft DBV&A een hele weg afgelegd. We bieden vorming aan die vertrekt vanuit een keuze voor **integraal leren**. In onze sessies stemmen we ons af op volwassenen, hebben we aandacht voor reflectie, onderling overleg en het omzetten van de vorming naar de praktijk. Dit alles wordt op een eigentijdse, creatieve en een visueel aantrekkelijke manier aangereikt.

De wereldcongregatie kijkt met nieuwsgierigheid en interesse naar dit **pionierswerk** in Vlaanderen. Leden van de hoofdgraad uit Rome zijn al komen kijken naar onze aanpak en nemen die inspiratie mee als model voor andere provincies in onze snel veranderende wereld. Maar dat is geen reden om op onze lauweren te

gaan rusten. Alles blijft in beweging: het onderwijs en de hulpverlening, de menswetenschappelijke inzichten, de leefwereld van de jongeren, de maatschappelijke context, de spirituele en pastorale uitdagingen, ... Daarvoor gevoelig blijven en erop afstemmen, is noodzakelijk om als vormingscentrum relevant en dienstbaar te blijven. Ondanks het dalend aantal religieuze roepingen verspreiden we samen met al onze partners onverminderd Don Bosco's pedagogie in Vlaanderen en Nederland. Zijn aanpak komt onze jongeren ten goede, en dàar draait het om. Don Bosco geeft 'goesting' in de toekomst.

We gaan dus voor ten minste nog eens 20 jaar, omdat vorming werkt!

Jongeren willen er zijn voor elkaar

60 jaar Jeugddienst Don Bosco

Lindsey Pinnock & Guido Stoop

2019 is een feestjaar, we vieren het 60-jarige jubileum van Jeugddienst Don Bosco. Tijd om te grasduinen in het verleden en terug te kijken naar 'hoe het allemaal begon'.

Na de Tweede Wereldoorlog ontstonden rond de steden 'vakantiekolonies' om de jeugd te beschermen tegen de gevaren van de straat en hun een evenwichtige maaltijd en zinvolle ontspanning te bieden. In de loop van de jaren hebben de salesianen en zusters van Don Bosco speelpleinen opgericht. Het was Arthur Delhay, een Waalse salesiaan, die een **kaderschool** startte om voor de animatoren van de speelpleinen vorming te kunnen organiseren. In Oud-Heverlee vond de eerste instructorencursus plaats van 14 tot 16 februari in 1959. Die eerste cursussen zijn bijna niet te vergelijken met die van vandaag: opstaan om 6.00 u's morgens, eerst naar de mis, theoretische les in een klaslokaal, jongens en meisjes apart, een examen op het einde van de cursus, afsluiten van de cursusdag om 22.00 uur.

Vandaag zetten we in op **ervaringsgericht leren**. Jeugddienst Don Bosco wil jongeren goed voorbereiden zodat ze als animator de kinderen op de speelpleinen een fijne vakantie kunnen bezorgen. Jongeren vragen coaching en begeleiding omdat ze het goed willen doen. Tijdens een cursus voor animator leren ze hun grenzen te verleggen en verantwoordelijkheid op te nemen. Op de Don Boscospeelpleinen en vakantiewerkingen krijgen jongeren de kans om samen met de andere animatoren

het speelplein helemaal van henzelf te maken. Jongeren krijgen prikkels om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen, om te leren omgaan met diversiteit, creativiteit, leiderschap, ... Ze geven er het beste van zichzelf en verwerven vaardigheden voor het leven. Maar het meest opvallende is dat jongeren er graag vrienden maken. Door samen met anderen te overleggen, te spelen, te lachen, te troosten en samen verantwoordelijkheid te dragen voor een groep kinderen ontstaat er een bijzondere vertrouwensband. Velen houden aan hun animator-zijn dan ook vrienden voor het leven of zelfs de liefde van hun leven over. Deze waardevolle en unieke Don Boscosfeer op de speelpleinen en vakantiewerkingen is een krachtig antwoord op het individualisme van onze samenleving. Jeugddienst Don Bosco wil in de toekomst volop blijven inzetten op deze **verbondenheid** onder jongeren.

Don Bosco ^{BIJLAGE}

*"Kleine Giovanni schopt het
tot heilige Don Bosco"*

Kleine Giovanni schopt het tot heilige Don Bosco

Door Wim Collin, sdb

Dr. Wim Collin werpt zijn licht op het leven van Don Giovanni Bosco. Hij geeft geschiedenis aan de Pauselijke Salesiaanse Universiteit (UPS) in Rome.

HOE HET ALLEMAAL BEGON

Giovanni Melchior Bosco wordt geboren op 16 augustus 1815 in de buurt van Turijn, de hoofdstad van het koninkrijk Piëmont. Al zeer vroeg sterft zijn vader. Niettegenstaande de geringe mogelijkheden slaagt hij er in om zijn schoolcarrière met vrucht af te werken. In 1835, hij is dan 20, begint hij aan zijn priesteropleiding in het seminarie van Chieri. Zes jaar later wordt hij te Turijn tot priester gewijd, zijn droom gaat in vervulling, hij wordt "Don Bosco".

OMSTANDIGHEDEN WAARIN

DON BOSCO TERECHTKOMT

Op industrieel, economisch en sociaal vlak is de stad in volle ontwikkeling, veel kinderen en jongeren zijn er op zoek naar een betere toekomst. Getroffen door de penibele situatie van deze jongens, besluit de jonge priester om in actie te komen. Eerst verzamelt hij ze op zondag om catechese te geven en zich zinvol te laten ontspannen. Later, ingegeven door de veranderde sociaaleconomische toestand, organiseert hij secundair en beroepsonderwijs.

DE SALESIAANSE SPIRITUALITEIT

Hij wil van die jongens "eerlijke burgers en goede christenen" maken. Don Bosco staat voor een integrale manier van opvoeden. Hij onderwijst een manier van leven waarbij het geloof onlosmakelijk verbonden is met en zelfs de enige bron is van hun geluk. Hij legt accenten op een goede en degelijke vorming; op het sacrament van de verzoening en de eucharistie. Hij is erg gehecht aan Maria, Hulp van de Christenen en ontwikkelt zijn eigen opvoedingssysteem.

DON BOSCO LEEFT VOORT

Hij richt een congregatie op die in 1875 haar eerste missionarissen uitstuurt naar Latijns-Amerika. Bij zijn dood in 1888 zijn er een kleine 1.000 salesianen in een 10-tal landen. België volgt in 1891, Vlaanderen is 5 jaar later aan de beurt. Op paaszondag 1934 verklaart Pius XI Don Bosco heilig. Zijn feestdag is op 31 januari — dat is zijn sterfdag op aarde maar ook zijn geboortedag in de hemel — en is de patroonheilige van leerkrachten, leerlingen, jongeren, studenten en uitgevers.

In de volgende editie lees je meer over Giuseppe Benedetto Cottolengo (1786 – 1842).

Wie is Don Bosco voor jou?

Met deze eenvoudige vraag trok Jeugddienst Don Bosco naar haar speelvogels. De jongeren deelden hun antwoord en poseerden voor de gelegenheid samen met hem op de foto.

Jo (Speelplein Kinderland)

Don Bosco is geloof voor mij. Eigenlijk ben ik niet gelovig, maar ik geloof wel in Don Bosco. Ik geloof in zijn visie. De laatste 8 jaar gaat al mijn vrije tijd naar Don Bosco.

Nathalie (speelplein Don Bosco Oud-Heverlee)

Het groepsgevoel: Don Bosco is het concept dat mensen samenbrengt en elkaar doet respecteren.

Priska (speelplein Raccoon)

Bij Don Bosco voel ik me thuis tussen mijn vrienden.

Sanne (Helpend Handje, speelplein Don Bosco Oud-Heverlee)

Don Bosco, dat is cursus geven, je amuseren en mensen plagen met de goedkeuring van Don Bosco.

Minard (Speelplein Heidevreugde)

Don Bosco is voor mij een voorbeeld, een rolmodel.

Elsa (Speelplein Groene Zone)

De naam 'Don Bosco', dat verbind ik aan de woorden respect, familie, ...

"Vergeving is het mooiste geschenk dat je kunt geven"

Interview met Jef Lannoo, sdb

Door Brecht Nuyts

Jef Lannoo werkte jarenlang met jongeren, gerechtsjeugd (voormalige bijzondere jeugdzorg) en mensen in de marge van de samenleving. Hij spreekt over deze jongens alsof het zijn eigen kinderen zijn. In volle novemberzon mocht ik de 88-jarige salesiaan van Don Bosco interviewen over zijn stokpaardje: vergeving.

WAT IS VERGEVING VOLGENS JOU?

Vergeving is het mooiste geschenk dat je kunt geven. Ik heb jarenlang gewerkt met gekwetste jongens die deel- den in de brokken van vader en moeder. Met hen maak je heel wat mee, tot bedreigingen toe, maar ik heb hun altijd nieuwe kansen willen geven.

STEL JIJ VOORWAARDEN AAN VERGEVING?

Er zijn mooie theorieën over vergeving maar bij mij gebeurt het spontaan, door het te doen. Je kunt kwaad zijn op iemand, maar daarna komt vergeving vanzelf. Als je weer met hen speelt, met hen werkt, voor hen zorgt, ... , dan vergeef je.

ZIJN SOMMIGE DADEN ONVERGEEFLIJK?

Ik ben nog nooit een onvergeeflijke daad tegengekomen.

EN ALS MENSEN CRIMINELE FEITEN HEBBEN GEPLEEGD?

Ik heb jongeren ontmoet die zware misdaden hebben begaan toen ze 13 à 20 jaar waren. Zo ken ik een gevangene van mijn periode in de bijzondere jeugdzorg. Hij zit sinds 1972 vast voor verkrachting en moord. Ik ben hem al die jaren blijven bezoeken en dat is al een vorm van vergeven, dat je naar hem toe gaat. Verschillende journa- listen hebben geprobeerd mij woorden in de mond te leg- gen die ik niet wil, want na 47 jaar is die jongen als een zoon geworden, als een broer, als een vriend. Dan kon ik niet zeggen: "die smeerlap, die gevaarlijke, die onbetrouw- bare". Ik wil hem niet vrijpleiten maar ik ben ook nooit haatdragend geweest.

Foto: Jef Lannoo tijdens missiewerk

WAAR TREK JIJ DE LIJN TUSSEN EEN NAÏEVE GOED-ZAK EN IEMAND DIE VERGEEFT?

Leg dat verschil maar eens uit ... Ik vind dat mensen dat ervaren. Als je hen graag ziet, ze echt graag ziet zoals ze zijn. En als je niet terugkomt op wat voorbij is met 'gij dit' en 'gij dat'.

ZIJN MENSEN OVERAL TER WERELD GEVOELIG VOOR VERGEVING?

Ja. Op mijn 60 ben ik naar mijn broer (Luk, sdb, †2008) in Haïti gegaan. We werkten in Cité Soleil, een sloppenwijk die toen 150.000 inwoners arm was. Eén van mijn taken was het onderhoud van de toiletten. Het gebruik van wc's was nog nieuw, ze waren het gewoon om hun behoeftes op straat te doen. Omdat ze niet beter wisten, smeten ze alles wat kapot was in de toiletten; zoals truien en schoenen. De zuiger van onze camion geraakte daardoor meer dan eens verstopt en dan sta je daar in de ... Maar ik ben altijd blijven vergeven, ook in de achterbuurten van de wereld waar mensen aan hun lot werden overgelaten.

Veel van het leven valt moeilijk uit te leggen, we kunnen er vaak alleen getuigen van zijn. Ik ervaar dat 'onvergeeflijkheid' ziek maakt en mensen vastzet in een koude gevangenis. We leven toch liever in de zon dan in een schaduw van haat, nijd en wrok? We leven volop als we vergeven

en blijven leren vergeven. De Barmhartigheid van Jezus vraagt ons om wat onvergeeflijk is te ontdooien zodat je kunt vergeven.

HOE HEEFT DON BOSCO U DAARIN GEÏNSPIREERD?

Don Bosco was één en al hartelijkheid, mildheid. Maar ook het salesiaans opvoedingsproject heeft me geholpen om mijn verantwoordelijkheid op te nemen. Je staat tenslotte voortdurend in een gezagspositie als begeleider en als leerkracht. Ik heb nooit iemand moeten zeggen dat hij of zij moest zwijgen. Ze weten dat je ze graag ziet. Ze weten dat je hun iets goed wil geven.

"Ik spreek niet over vergeving, ik laat het gebeuren."

HOE VRAAG JE ZELF OM VERGEVING?

Als ik om vergeving wil vragen, zal ik dat zeker doen. Maar niet als in: "wil je me alsjeblieft vergeven?", nee, ik doe iets voor hem of haar, al was het maar de deur open-

doen. Iedereen voelt dat sterk aan, en dan kan het ontdooien. Ik zou geen dagen, laat staan maanden aan een stuk kunnen leven met die spanning.

WAT IS UW VOORNEMEN VOOR 2019?

Mijn goed voornemen is wat ik al heel mijn leven nastreef: de goedheid van Jan Bosco. Ik kan dan natuurlijk ook zeggen: de goedheid en barmhartigheid van Jezus Christus enzovoort. Maar Don Bosco kon die goedheid in praktijk brengen, in het leven met kwetsbare jongeren.

Documentaire belicht salesianen van onze provincie

*Interview met Rita Vermeltfoort,
verantwoordelijke Don Bosco Vorming Nederland*

Door Brecht Nuyts

"Leven bezield door Don Bosco", zo heet de nieuwe documentaire die te bekijken is op www.donbosco.be/leven-bezield-door-don-bosco. Salesianen uit de Lage Landen vertellen er over de essentie van het salesiaans leven.

WAAROM HEB JE DEZE DOCUMENTAIRE GEMAAKT?

Salesianen in Vlaanderen en Nederland hebben een schat aan levenswijsheid. Ondanks de vergrijzing binnen de gemeenschappen, blijft hun boodschap levenskrachtig. Ik wilde via persoonlijke verhalen hun inspiratie vastleggen in een documentaire.

HOE BEN JE AAN DE SLAG GEGAAN?

Met documentairemaker Michel Agterberg ben ik aan het werk gegaan. Een man met feeling voor de katholiek gekleurde levensverhalen. We filmde in Assel, Oud Heverlee en Rijswijk. Met elf salesianen voerde ik gesprekken, Michel deed het camerawerk.

WAT KRIJGEN WE TE ZIEN?

Ze vertellen vol vuur wat volgens hen belangrijke elementen zijn voor de groei van jongeren. Welke benadering helpt jongeren om gelukkig te zijn? Welk mensbeeld ligt aan de basis van het salesiaans opvoedingsproject dat wereldwijde successen kent? Hoe geef je jongeren de beste groeikansen? Met andere woorden: hoe treed je in de voetsporen van Don Bosco?

WELK GEVOEL BLIJFT JOU BIJ?

De gastvrijheid, de interesse en de bescheidenheid van de salesianen was veelzeggend. Sommige verhalen waren zo raak en zo recht uit het hart, dat ik na de opname aan Michel vroeg: 'Zal de kijker dat ook voelen?' De expressie en de mildheid waarmee ze hun ervaringen delen, maakt indruk.

WAT WIL JE MET DEZE DOCUMENTAIRE BEREIKEN?

Ik hoop dat deze documentaire de kijker uitdaagt om over de opvattingen van de salesianen in dialoog te gaan in eigen familie of op het werk. Het zijn verhalen die ons rijke beelden geven om het jeugd- en jongerenwerk mee uit te bouwen.

Wat is niet spectaculair, maar kan levenslang blijven hangen?

Koen Timmermans, sdb

Over avondwoordjes

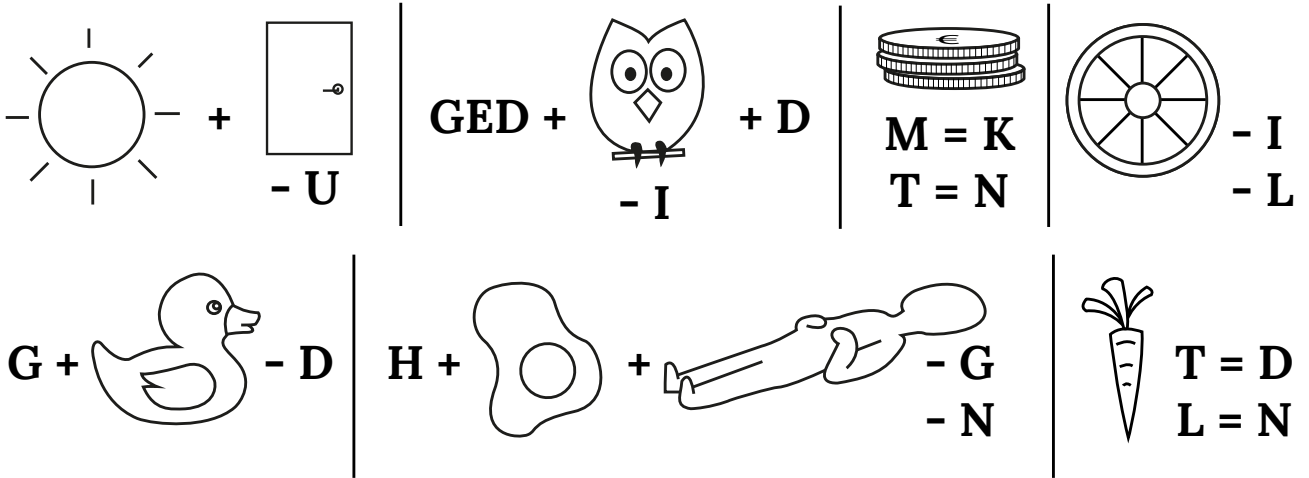
De moeder van Don Bosco ligt aan de basis van het avondwoordje: een gedachte die ze vlak voor het slapengaan vertelde aan kleine Jan. Don Bosco nam het idee over en deelde elke avond een droom, een gedachte, een beleving, een raad ... met zijn jongens en salesianen. Het opzet kan variëren en spectaculair hoeft het te zijn. De kracht en de schoonheid zit toch in de eenvoud. Tot op vandaag leeft deze traditie in salesiaanse kringen, overal ter wereld. Eén van de avondwoordjes die ik geregeld gebruik, gaat over een kaars:

De kaars geeft licht en warmte, maar wordt daardoor steeds kleiner. Om te kunnen branden heeft ze zuurstof nodig. Zo zijn er ook mensen die licht en warmte geven; een stukje van zichzelf. Daarvoor hebben ze inspiratie nodig, zuurstof. Die vinden ze misschien in hun geloof, bij God. Ik wens dat jullie zulke 'kaarsen' mogen kennen, en dat je zelf ook zo'n 'kaars' voor iemand mag zijn.

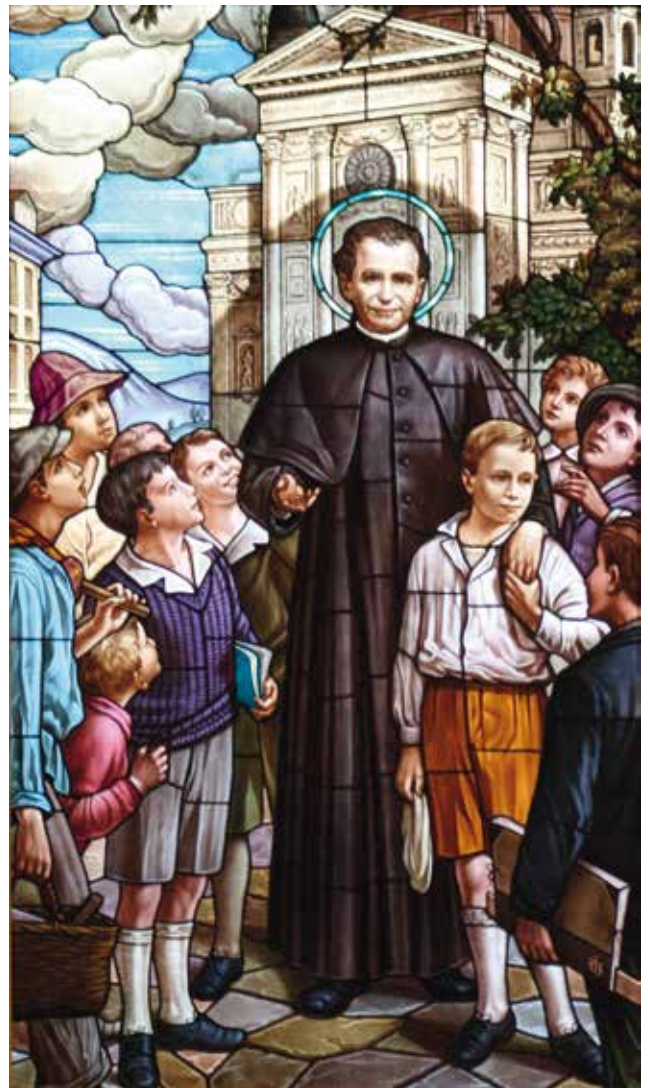
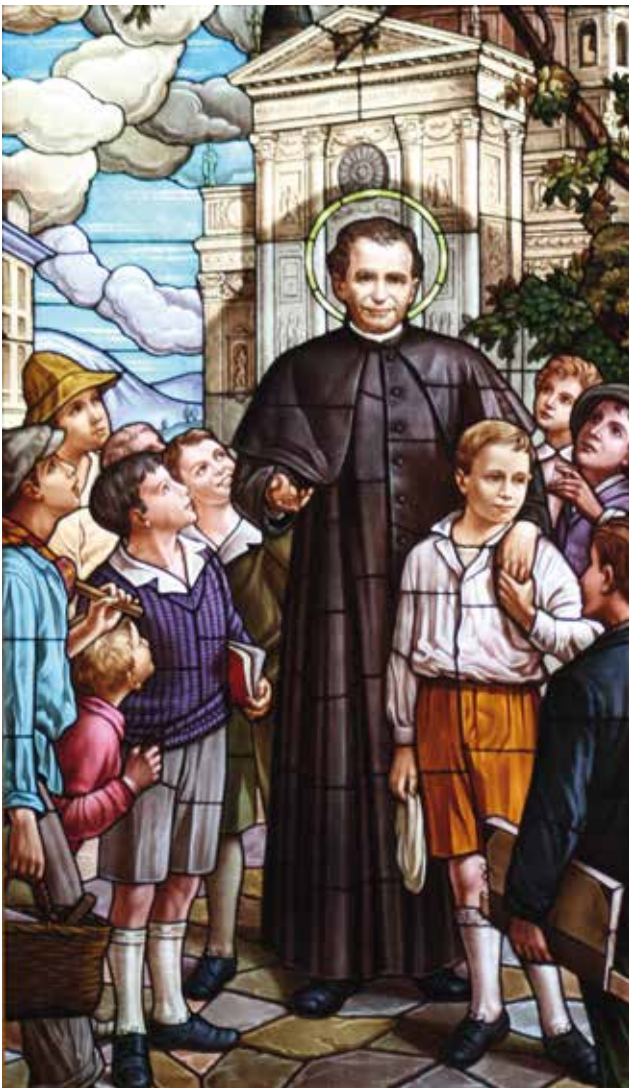
Sommige avondwoordjes blijven me jaren bij. Bijvoorbeeld tijdens de Wereldjongerendagen in Krakau (2016): de groep werd in tweeën gesplitst. De ene helft ging in een kring zitten, de andere helft stond erachter. De opdracht was verrassend: 'leg je handen op de schouders van de persoon voor jou en bid voor hem of haar'. Het was een intens moment. Een ander avondwoordje dat me altijd zal bijblijven was gewoon een lied, niet meer en niet minder. Maar op dat moment was het wel de boodschap die ik nodig had.

Wat zegt Don Bosco hier?

Zoek de 7 verschillen!

Vragen aan

Hilde Uytersprot, provinciale ZDB

Wilfried Wambeke, provinciaal SDB

WAAR BEN JE OPGEGROEID?

In Moorsel, een dorpje bij Aalst. Dat was op mijn ouders hun boerderij en later op hun bloementeelt.

In het West-Vlaamse Egem bij mijn ouders en in het Don Boscollege te Kortrijk, waar ik als 12-jarige op internaat ging.

WAT IS JOUW VOORNAAMSTE TAAK IN HET DAGELIJKS LEVEN?

Gemeenschappen bezoeken, naar medezusters luisteren en hen bemoedigen. Vergaderingen bijwonen en aandacht hebben voor de pastorale werken.

De veelzijdige Don Boscowereld in Vlaanderen en Nederland besturen en animeren, in samenwerking met velen.

HOE LEERDE JE DON BOSCO KENNEN?

Op Saviokamp kreeg ik een boek van Don Bosco en van Laura Vicuña. De chiro gaf mij inspiratie om in de geest van Don Bosco en Maria Mazzarello met kinderen te werken.

In die tijd gingen scholen zelf op zoek naar leerlingen. Zo klopten de salesianen van Don Bosco thuis aan.

WAT ZOU JE DON BOSCO VRAGEN ALS HIJ DE DEUR ZOU BINNENWANDELEN?

Ik zou hem vragen om ons zijn passie en vindingrijkheid te delen.

Ik zou hem vragen naar hoe je gelovige levensvisie doorgeeft aan jongeren. Maar bovenal zou ik hem willen danken en vertellen over al het moois dat in zijn naam gebeurt.

HEB JE EEN LEVENSMOTTO OF IS ER EEN UITSPRAAK DIE JOU ALTIJD IS BIJGEBLEVEN?

"Ik ben altijd vooruitgegaan zoals de Voorzienigheid en de omstandigheden mij inspireerden", Don Bosco.

Fil. 1,9: Moge uw liefde steeds rijker worden aan inzicht en fijngevoeligheid, om te kunnen onderscheiden waar het op aankomt.

WAT IS JOUW GROOTSTE TALENT?

Het leven van kinderen en jongeren ter harte nemen en hen (on)rechtstreeks steunen.

Dat ik een spontaan vertrouwen heb in het goede dat in iedereen aanwezig is en dat ik mensen weet aan te spreken in datgene waar ze goed in zijn.

WAT WENS JE ANDEREN TOE VOOR HET NIEUWE JAAR?

Ik wens iedereen levenslust in het gewone van elke dag en veerkracht als het moeilijk loopt.

Nabije medemensen, een goede gezondheid, levensvreugde, en een stevige dosis solidariteit met hen die niet meetellen in deze wereld.

Internaat Woluwe pakt vraagstuk leerlingenzorg aan

Vrijwilligers worden onderdeel van de internaatfamilie

KAJ Don Bosco vzw en het Don Bosco Internaat van Sint-Pieters-Woluwe richten het buddy-project in. Daarmee ondersteunen vrijwilligers (de buddies) het team van opvoeders met studiebegeleiding en tijdens sport- en spelmomenten. Van studenten tot gepensioneerden, iedereen kan het team versterken! Een buddy wordt zo supporter én coach ... want iedereen heeft nood aan een schouderklopje. Buddies van het eerste uur getuigen.

Dichtbij 'ver van mijn bed' zijn

Het vak 'diversiteit en inclusie' aan de universiteit van Gent bracht ons in contact met Stijn Van Eyken, directeur van het internaat. "Internaten hebben voor de zorg die wij aanbieden te weinig personeel," zei hij, "maar het buddyproject kan een positieve aanvulling zijn." Buddies, maatjes, die op vrijwillige basis kinderen en jongeren helpen met schooltaken en er simpelweg voor hen zijn.

Zo gezegd, zo gedaan.

Het viel meteen op dat hun hart op hun tong ligt, wat ik fijn vind. Ik wist meteen waar ik stond en dat vond ik best een goede plek. Elke twee weken kom ik met goesting naar het internaat en met een mand vol extra energie ga ik weer weg. Kinderen en jongeren helpen met hun huiswerk was nieuw voor mij, maar door samen aan de slag te gaan, leer ik weer bij en zijn zij verder geholpen. Na de studie maken we dansfilmpjes, spelen we voetbal, gaan we turnen of babbelen we gewoon gezellig over koetjes en kalfjes. Ze appreciëren dat ik langskom, ik geniet van het samenzijn. Hier zijn doet gewoon deugd.

Op internaat is het niet altijd rozengeur en maneschijn. Ik hoor en zie strubbelingen die zich voordien enkel ver van mijn bed voordeden. Dat maakt me boos en maatschappijkritisch. In Generation M (een radioprogramma op MNM) kregen onze jongeren het woord op de Internationale Dag van de Rechten van het Kind. Vol overgave kwamen ze op tegen onrecht voor luisterend Vlaanderen. Wat zijn ze zot goed bezig op het internaat! Via het buddy-zijn probeer ik mijn steentje bij te dragen: in de kleine dingen die een grote betekenis met zich meedragen.

Lies

Samen grenzen verleggen

Een buddy zijn is een geweldige ervaring. Kinderen helpen en ervaren hoe blij ze zijn met deze hulp, is uniek. Ik leer hun iets bij maar zij geven ook zo veel aan mij. Als buddy ben ik zelf opgebloeid. Ik heb een nieuw deel van mezelf ontdekt, dat had ik voordien nooit durven denken. Ik gooi er me dan ook 100 procent in. En als kinderen dat ervaren, zetten ze zich ook 100 procent in. Samen verleggen we onze grenzen! Zo kunnen ze zich ontwikkelen tot zelfstandige personen in een veilige omgeving, waar het toegestaan is om fouten te maken. Je mag er jezelf zijn. Daarom doe ik dit zo graag!

Anne-Laure

Ik wil hen niet missen

Ik ben met het buddyproject begonnen vanuit een vrijwilligersopdracht die plaatsvond op school. Het was de bedoeling om ons 15 uur lang kennis te laten maken met een sociale werkomgeving. Na die 15 uren op het internaat, kon ik niet anders dan dit engagement voortzetten. Eén keer per week spring ik binnen op de Guldendallaan nummer negentig. De sfeer tussen de leerlingen en opvoeders geeft zo'n fijn gevoel, dat ik het niet wil missen. Met mijn buddies beleef ik fantastische momenten tijdens persoonlijke gesprekken. Niet dat je altijd meteen goede resultaten boekt, maar het feit dat je hen vooruithelpt en zij dit ook zo ervaren, aanvoelen en begrijpen, is op zich al een grote stap vooruit. Ik doe al anderhalf jaar mee aan het buddyproject en ik vind het nog altijd leuk. De jongeren vragen of ik niet op meerdere dagen wil komen; ik word door hen gemist. Dit alles geeft mij voldoening en zorgt ervoor dat ik een deel van de internaatfamilie geworden ben!

Tiny

Interesse?

Neem contact op via stijn.vaneyken@donbosco.be of kom eens langs om een kijkje te nemen!

De kinderen en jongeren zullen erg blij zijn met uw engagement.

de 5 ambities van het buddyproject:

- 1) Slaagkansen leerlingen verhogen
- 2) Sociale skills aanscherpen
- 3) (Zelf)vertrouwen opbouwen
- 4) Succesmomenten beleven
- 5) Deugd van belangeloze inzet ontdekken

Lies

Tiny

Anne-Laure

De Kerk luisterde naar jongeren... en wat nu?

Wist je dat ...

...er in totaal 267 synodevaders en 36 jongeren van over heel de wereld aanwezig waren op de bisschoppensynode?

...16 salesianen en 2 zusters van Don Bosco aanwezig waren op de bisschoppensynode? Vanuit Vlaanderen was mgr. Luc Van Looy aanwezig op uitnodiging van paus Franciscus.

...elke synodevader recht had op 4 minuten spreektijd?

...aan de synode een "pre-synode" voorafging, waaraan Annelien Boone als directeur van IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen aan deelnam en er een toespraak gaf namens de Europese jongeren?

...het Emmaüsverhaal (Lc 24,13-35) in het slotdocument gebruikt wordt als toekomstbeeld voor Kerk en jongeren?

...het einde van de jongerensynode slechts een begin is?

Interview met Dieter Verpoest, sdb

Door Brecht Nuyts

Van 2 tot en met 28 oktober vond de jongerensynode¹ plaats in Rome. De paus, bisschoppen en talrijke jongeren bouwden er samen aan een brug tussen de Kerk en jongeren. In een gesprek vertelt Dieter Verpoest, sdb, wat deze toenadering betekent voor de salesiaanse wereld.

WAT BETEKEN DAT: "DE KERK LUISTERDE NAAR JONGEREN"?

Naar aanleiding van de jongerensynode liet Paus Franciscus overal ter wereld de jongeren bevragen, zowel gelovigen als niet-gelovigen. In België reageerden bijna 2.000 jongeren op zo'n vragenlijst. De antwoorden waren geen verrassing. In 3 punten vat ik ze kort samen: (1) jongeren voelen geen band met de Kerk, (2) ze willen concrete getuigenissen die hen doen nadenken over levenskeuzes en (3) het aanbod van geestelijke begeleiding kennen de meesten niet. Deze bevraging kun je beschouwen als de basis waar de bisschoppen op hebben voortgebouwd tijdens de synode. De synodetekst is voorlopig nog niet klaar, maar via donbosco.be word je op de hoogte gebracht.

ONDERNEMEN SALESIANEN GELIJKAARDIGE STAPPEN?

In 2018 was het jaarthema van de Salesiaanse Familie "groeien in het luisteren en begeleiden van jongeren". Daarmee nam onze Algemeen Overste, don Ángel Fernández Arttime, het voortouw in de salesiaanse wereld om de persoonlijke betrokkenheid van jongeren te versterken. Ook het volgend Algemeen Kapittel² (AK) gaat over de band tussen salesianen en jongeren. Salesianen zoeken naar een antwoord op de vraag: "Welke salesianen voor de jongeren van vandaag?" In voorbereiding op het AK, wordt er in elke salesiaanse provincie een Provinciaal Kapittel³ georganiseerd rond hetzelfde thema. Voor de salesianen van Vlaanderen en Nederland vindt dat kapittel plaats in maart 2019. Nadien

¹ **Jongerensynode:** vergadering met bisschoppen op wereldniveau over het thema "Jongeren, het geloof en het onderscheiden van de eigen roeping". De paus zit aan het hoofd van deze synode.

² **Algemeen Kapittel:** vergadering van de salesianen van Don Bosco op wereldniveau. Net zoals bij een synode worden er richtlijnen uitgetekend en afspraken gemaakt. Het volgende Algemeen Kapittel vindt plaats in 2020 te Turijn.

³ **Provinciaal Kapittel:** vergadering van de salesianen van Don Bosco op provinciaal niveau. Onze provincie komt overeen met Vlaanderen en Nederland.

beslissen we wat de inbreng zal zijn van onze provincie voor het AK. Voordat die van start gaat, worden in Rome de inzendingen van alle provincies verzameld en bewerkt tot een basisdocument.

HOE GAAN JULLIE DIT ONDERZOEK AANPAKKEN?

Er zijn drie fases: luisteren, interpreteren en beslissen. We willen luisteren naar wat leeft bij de mensen en in het bijzonder bij de jongeren die met ons verbonden zijn. We halen informatie uit gesprekken met elkaar, oud-leerlingen, pastoraal verantwoordelijken, medewerkers van Don Bosco, jongeren, mensen van de jeugddienst, ... Bovendien sturen we een bevraging rond die zich afstemt op onze Vlaamse context. Je kunt deze bevraging terugvinden op www.donbosco.be/jongerenenquete. We zijn erg benieuwd naar wat jongeren ons willen zeggen. Alle input gaan we dan bundelen in een werkdocument. Tijdens het Provinciaal Kapittel zullen we al deze informatie onderzoeken en interpreteren om zo tot een aantal concrete opties te komen. Daarna brengen we Rome op de hoogte van onze standpunten.

Salesianen zoeken naar een antwoord op de vraag: “Welke salesianen voor de jongeren van vandaag?”

VERWACHTEN JULLIE IETS NIEUWS TE ONTDEKKEN?

Ik hoop dat we vanuit onze provincie een eerlijk en realistisch antwoord kunnen geven op de centrale vraag: “Welke salesianen voor de jongeren van vandaag?” In de zoektocht naar onszelf houden we de concrete jongeren voor ogen. Gelukkig kunnen we rekenen op steun van talrijke mensen met een hart voor Don Bosco en onze jongeren. Samen begeleiden we hen op de weg naar hun eigen roeping als mens, de roeping waarin ze ten volle gelukkig kunnen worden.

Hoe kijk jij naar de salesianen van Don Bosco en de Kerk?

De salesianen willen bouwen aan de Kerk van morgen en vragen om jouw hulp! Vul hun enquête in op WWW.DONBOSCO.BE/JONGERENENQUETE en laat hen door jouw bril kijken naar Don Bosco en de Kerk. De vragenlijst duurt zo'n 3 minuten en bestaat vooral uit meerkeuzevragen. Voorkennis is niet nodig, een doopbewijs evenmin. Zolang je maar jezelf bent, is het voor ons helemaal oké! Je blijft anoniem, hoewel we aan het begin vragen naar jouw leeftijdsgroep en band met Don Bosco. Die gegevens gebruiken we om de antwoorden beter te kunnen begrijpen.

Alvast dank namens onze provinciaal, Wilfried Wambeke, en alle medesalesianen om de bevraging in te vullen of te helpen verspreiden.

**BESTEL
NU!**

€ 15

Een boek om in één adem uit te lezen. Aan de hand van de grote keuzes in zijn leven schetst het een rijk en historisch onderbouwd beeld van wie Don Bosco was en waarom hij nog steeds boeit en inspireert.

Bestellen kun je bij Centrale Propaganda
Fr. Gaystraat 129, 1150 Brussel
E-mail: centrale.propaganda@donbosco.be
Of via www.donbosco.be/webshop

Abonneer je gratis op onze digitale nieuwsbrief '**Don Bosco Digitaal**' om mee te zijn met de laatste nieuwtjes binnen de Don Boscofamilie!

Daarin kan je nieuws terugvinden zoals bijvoorbeeld dit:

VIA Don Bosco nodigt iedereen uit op avondlezingen met boeiende sprekers, ter gelegenheid van 50-jarig bestaan!

17/01 (18u) – Lezing door **KIM GEVAERT** (voormalige Belgische sprintster) in **Don Bosco Haacht**

7/02 (18u) – Lezing door **Mgr. LUC VAN LOOY** (bisschop en salesiaan van Don Bosco) in **Don Bosco Zwijnaarde**

7/02 (18u) – Lezing door **FONS LEROY** (afgevaardigd bestuurder van VDAB) in **Don Bosco Hoboken**

Meer info op www.viadonbosco.org/avondlezingen

Abonneren kan via www.donbosco.be of door een mailtje te sturen naar dbmedia@donbosco.be

In memoriam

Cor Goorts, priester-salesiaan

1917-2018

Cor is geboren in het Brabantse Mariaheide op een boerderij, waar hij na zijn lagere schooltijd ook enkele jaren heeft gewerkt. In 1949 wordt hij in Turijn gewijd tot priester. Begin jaren 1950 deed Cor parochie- en jeugdwerk in Rijswijk en gaf hij les op een Technische School. In zijn vrije uren ging hij naar de Kunstacademie in Rotterdam en Den Haag om zich verder in het beeldhouwen te bekwamen. "Het priesterschap was de hoofdzaak, de kunstenaar hieraan ondergeschikt." Vanaf 1973 werkte hij in de Theresia-parochie in Apeldoorn. Wekelijks publiceerde Cor een overweging in het parochieblad, verzameld in de bloemlezing 'Beste mensen'. In 'Rijpe appels' werden overwegingen over zijn godsdienstige leven gebundeld. Na zijn pensionering werd hij directeur van het salesiaanse jeugdwerk in Assel en was hij nog veertien jaar pastor van de Sint Martinushof in Twello. Toen Cor 83 was, verhuisde hij naar La Verna, een kloosterverzorgingshuis bij Wijchen waar hij met een aantal medebroeders woonde.

Soms is het duister in ons leven,
het licht verdwijnt,
de kilte neemt toe.
Eenzaamheid en weemoed loeren om de hoek.
Geef ons dan, Heer,
mensen die ons opbeuren,
mensen die licht brengen in de duisternis,
mensen die warmte brengen in ons hart, in ons leven,
mensen die uit goedheid met ons op weg willen gaan,
ons verdriet willen delen, onze pijn willen meedragen.
Geef die mensen, Heer,
de kracht die hen goed laat zijn,
de inspiratie die hen voedt om mensen nabij te zijn,
het geduld om met mensen op weg te gaan.
En geef ons, Heer,
dat wij zelf ook zulke mensen mogen zijn,
die anderen nabij willen zijn,
die licht en warmte geven aan wie het nodig hebben,
om niets, uit pure naastenliefde.
Dan wordt uw droom, uw Rijk, een beetje meer werkelijkheid.
Amen.

Door Koen Timmermans, sdb

